

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/13981.**

Benyújtás dátuma: **2020-11-25 16:52**

Parlex azonosító: **ODPD9Z9O0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Hohn Krisztina (LMP)**

Törvényjavaslat címe: **A kötelező erőszakkezelésről**

Az Alaptörvény 6. cikkének (1) bekezdése alapján „**a kötelező erőszakkezelésről**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

2020. évi törvény
a kötelező erőszakkezelésről

1. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény módosítása

1. §

(1) Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) a 200. §-t követően a következő 200/A. §-sal egészül ki:

„200/A. §

A bíróság annak az elkövetőnek a kötelező gyógykezelését rendeli el, aki az erőszakkezelés elvégzését nem igazolja. A kötelező gyógykezelés elrendelésére irányuló eljárást a büntetőügyben első fokon eljáró ügyészség kezdeményezi. Az eljárásra a 200. § (2a) és (4a) bekezdését nem kell alkalmazni.”

(2) Az Eütv. a 200/A. §-t követően a következő alcímmel és az azt követő 200/B. §-sal egészül ki:

„Kötelező erőszakkezelés

200/B. §

A bíróság által elrendelt kötelező erőszakkezelés esetén az elkövető köteles – külön jogszabályban meghatározott – erőszakkezelő programon, pszichiátriai, pszichológiai vagy indulatkezelési terápián (a továbbiakban együtt: kötelező erőszakkezelés) részt venni.”

(3) Az Eütv. 201. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az e fejezetben szabályozott nemperes eljárások – a 200/A. § szerinti eljárás kivételével – tárgyi költségmentesek.”

(4) Az Eütv. 247. § (3) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmatást kap a miniszter, hogy]

„b) a kötelező erőszakkezelésként elfogadható erőszakkezelő programot, pszichiátriai, pszichológiai vagy indulatkezelési terápiát”

[rendeletben állapítsa meg.]

2. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény módosítása

2. §

(1) A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 63. § (1) bekezdése a következő j) ponttal egészül ki:

[Intézkedések]

„j) kötelező erőszakkezelés.”

(2) A Btk. 63. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az elkobzás, a vagyoneklobzás, az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele és a kötelező erőszakkezelés önállóan, és büntetés vagy intézkedés mellett is alkalmazható.”

(3) A Btk. a 78. §-t követően a következő alcímmel és az azt követő 78/A. §-sal egészül ki:

„Kötelező erőszakkezelés

78/A. §

Személy elleni erőszakos bűncselekmény elkövetőjének vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetőjének kötelező erőszakkezelését kell elrendelni, ha kényszergyógykezelés elrendelésére nem kerül sor.”

(4) A Btk. 63. § (1) bekezdés i) pontjában az „intézkedések.” szövegrész helyébe az „intézkedések,” szöveg lép.

3. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény módosítása

3. §

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény a 342. §-t követően a következő XXVI/A. Fejzetrel és az azt követő 342/A. §-sal egészül ki:

„XXVI/A. Fejzet

Kötelező erőszakkezelés

342/A. §

(1) A kötelező erőszakkezelés megkezdését az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének napjától számítva, az ügydöntő határozatban meghatározott időn belül kell igazolni az ügyben elsőfokon eljáró bíróságnál.

(2) A kötelező erőszakkezelés elvégzését annak elvégzését követő 30 napon belül kell igazolni az ügyben elsőfokon eljáró bíróságnál.

(3) A kötelező erőszakkezelést a bíróság által megállapított módon kell elvégezni.

(4) A kötelező erőszakkezelés elvégzését az erőszakkezelő programot, pszichiátriai kezelést, pszichológiai kezelést vagy indulatkezelési terápiát nyújtó intézmény képviselője vagy a képviselőre feljogosított tisztségviselője két példányban igazolást állít ki. Az igazolás közokirat. Az elítélt az igazolás egyik példányát a bíróság részére átadja.

(5) A kötelező erőszakkezelésként elvégezhető az erőszakkezelő programmal, pszichiátriai kezeléssel, pszichológiai kezeléssel vagy indulatkezelési terápiával kapcsolatos szabályokat külön jogszabály határozza meg.

(6) Ha az elítéltnak kötelező erőszakkezelésen kell részt vennie, annak feltételeit a szabadságvesztés, az elzárás, és a javítóintézeti nevelés során is biztosítani kell. Ha a szabadságvesztés, az elzárás vagy a javítóintézeti nevelés során a kötelező erőszakkezelésen való részvétel nem biztosítható, a bv. intézet erről igazolást állít ki.

(7) Ha az elítélt pártfogó felügyelet alatt áll, részére a pártfogó felügyelő a kötelező erőszakkezelés elvégzését ellenőrzi.

(8) Ha az elkövető a kötelező erőszakkezelés elvégzését egészségügyi okból nem tudja elvégezni, a kötelező erőszakkezelés elvégzése igazolásának határideje egy alkalommal meghosszabbítható. Ha az elítélt a kötelező erőszakkezelést a (6) bekezdésben meghatározott okból nem tudja elvégezni, a kötelező erőszakkezelést a szabadulását követően kell elvégeznie és a (4) bekezdés szerint igazolnia.

(9) Ha az elkövetőnek az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 200. § (2a) bekezdése szerint kezdeményezett eljárás során kötelező gyógykezelését rendelik el, a kötelező gyógykezelésen való részvétel a kötelező erőszakkezelés elvégzésének tekintendő.

(10) A kötelező erőszakkezelés költségei az elkövetőt terhelik.”

4. Záró rendelkezések

4. §

Ez a törvény 2021. február 22. napján lép hatályba.

Általános indokolás

Bár törvényi szinten egyre szélesebb körben szabályozzák, büntetik a bántalmazások elkövetőit, védik a családon belüli erőszak áldozatait, ennek ellenére számos esetben történik meg, hogy a bántalmazó újra és újra erőszakos cselekedetekkel okoz sérülést a családtagjainak.

Minden új törvényjavaslat, rendelet, amit az elkövetések csökkentése érdekében hoznak üdvözlendő és támogató. Sajnos a bántalmazó esetek nagy százalékban nem kerülnek a felszínre, a nyilvánosság elé, így az elkövetők sokszor következmények nélkül, a szükséges szankciók elmaradásával ismételt követik el abuzáló cselekedeteiket.

Magyarországon hiányos a kötelező gyógykezelésre vonatkozó megfelelő szabályozás. Fontos abból a szempontból is hozzáállni a kérdéshez, melyben nem kizárólag az áldozatok oldaláról indítják a prevenció lépéseket, hanem az elkövetőket is igyekeznek mentálisan normális mederbe terelni, mely által csökkenhetne az újabb áldozatok, az ismételt esetek száma.

Ha az elkövető beszámíthatóságát tekintve nincsen mentális, szellemi korlátozottság, a büntetés letöltése mellett kiszabhatnak pszichiátriai, pszichológiai terápiás kezeléseket, azonban ezek nem kötelezőek minden esetben, sokszor nincs rá lehetőség, illetve szakember kapacitás hiányában maradnak el.

Ha nem történik meg az elkövetők mentális, lelki rehabilitációja, illetve nem kapnak megfelelő segítséget indulatkezelési problémáikra, a sokszor gyerekkorból hozott működési mintáik, traumáik nem kerülnek feldolgozásra, akkor újabb és újabb áldozatok szenvednek a következményektől, illetve a korábbiak esetében ismételt és folyamatosan élhetik át a hozzátartozók a sérüléseket.

Sajnos rendszerszintű probléma, hogy nehéz megelőzni vagy elkerülni a járvány alatt még inkább megnövekedett tragikus eseményeket. Éppen ezért nagyon fontos annak felismerése, hogy mely feladatokat illetően kiemelkedő a szülők, a védőnők, a pedagógusok, a gondozók tevékenysége és felelőssége, hiszen ezen személyek vannak a családdal napi kapcsolatban, a bántalmazásának gyanújeleit ők ismerhetik fel legkorábban. De hiába jelzi egy lakóközösség, az önkormányzat és a rendőrség is, hogy valakivel gond van, ha a rendszer egyik fogaskerekében elakad a segítségnyújtás lehetősége, és az elkövető, a bántalmazás ténye észrevétlen marad.

Többlépcsős, többlátószögből gondolkodó prevenció és jelzőrendszerre, komoly szaktudásra, érzékenyítésre, hatékony segítségnyújtásra van szükség, mely a problémát rendszerszinten kezeli és általánosan az esetszámok minimális előfordulását igyekszik célozni. Ezért jelen törvény kötelezővé teszi az elkövetők esetében kivétel nélkül az erőszakkezelésként elfogadható erőszakkezelő programot, pszichiátriai, pszichológiai vagy indulatkezelési terápiát.